

TLAČOVÁ SPRÁVA

ZARTHEIT

Peter Janáčik & Filip Jurkovič

Kurátorka: **Alena Vrbanová**

Vernisáž výstavy: **štvrtok, 8. októbra 2009**

Miesto: **OPEN Gallery, Baštova 5, Bratislava**

Trvanie: **8.10. – 31.10. 2009**

Otvorené: **ut.-ne. 14:00 – 19:00**

Usporiadateľ: Nadácia – Centrum súčasného umenia

Výstava dvojice vizuálnych umelcov Petra Janáčika (1966) a Filipa Jurkoviča (1983) **Zartheit** (nežnosť) v oblasti fotografie a videa predstaví ich aktuálnu tvorbu z obdobia rokov 2006 – 2009, pričom väčšina diel je vystavených po prvý krát. Prvá spoločná výstava navonok generačne vzdialených autorov je dialogickým stretom osobitých, ideovo i vizuálne kvalitných, pomerne radikálne vymedzených (a málo frekventovaných) polôh v súčasnej fotografii na Slovensku. Rozmer prepojenia ich tvorby chce poukázať na dialogickú a interpretačnú disponzibilitu, ale aj rôznosť autorov pri zachovaní blízkosti tém, ideí, pocitov a ich jedinečných vizuálnych reflektovaní a tiež osobitých výtvarných stratégií obsahového a formálneho riešenia.

Výstava je príspevkom k aktuálnym stratégiám postkonceptuálneho umenia na Slovensku v médiu fotografie a jej posunov (presahov) k digitálnym obrazom a solitérne aj videu. Autori reflektujú existenciálne naliehavé a v našom výtvarnom kontexte pomerne ojedinelé témy, ktoré špecifickým vizuálnym jazykom odkazujú k hlbšiemu prežívaniu doby. Sú to telo a telesnosť, neprítomné telo, invarianty zátišia (či alúzie naň), reflexie existenciálneho priestoru ako hranice medzi interioritou a exterioritou bytia, sublimácia individuality, jej nehomogénnosť a nestálosť. Spoločným ideovým rozmerom výstavy je aj metapříbehovosť stotožnenia procesu tvorby s reálnym prežívaním bytia a napokon odcudzenie.

Tvorbu autorov spája príbuzné videnie a prežívanie reality, ktorého pretlak je pre nich miestami až neznesiteľný, ale zároveň vzrušujúci. Na pozadí hlučnej, zrýchlenej a voči citlivosti rezistentnej i flegmatickej society, vyznievajú paradoxne a naliehavo ich vizuálne výpovede k témam prázdna, izolácie, odmietnutia, odmietania a vedomého odcudzenia vlastného subjektu. **Peter Janáčik** sa vo fotografiách z posledného obdobia zameriava na konceptuálne uchopenie fragmentov reálne prežívaného života mužského a gay teritória, a reálnych, avšak navonok sublimovaných vzťahov. Jeho stvárnenie balansuje medzi filmovou sekvenčnosťou a neoklasicizmom. Popri čierno-bielej fotografii, ktorej sa venuje od konca 90. rokov, pribúda alternatíva farby a komorný formát privátnych „telefónnych“ obrázkov. Aranžovaná telesnosť sa prelína s intímnymi spontánnymi zábermi. Autor pracuje v otvorených cykloch, kde mixuje vlastné i privlastnené príbehy, postavy blízkych

i odcudzených ľudí, ktorých telesnosť mapuje ako zbierku memorabilií. Jeho štýl vychádza z filmového komponovania s prvkami temporality. Ťažiskovými témami autora sú portrét, akt, existenciálna zraniteľnosť a dočasnosť tela, estetizmus mužskej krásy, erotiky a tiež zátišie. Na výstave predstaví približne 40 fotografií v štyroch nových cykloch (Zartheit, Doppelherz II, Heimlich a Memorabilia II z rokov 2008-2009)

Tvorba **Filipa Jurkoviča** sa zameriava na témy izolácie a existenciálny rozmer vlastného bytia, ktoré sú stvárnené radikálnejším jazykom. Jeho manipulované fotografie sú umeleckým výstupom performancií a aranžovaní vlastného tela v situáciách „na hrane bytia“. Tematizujú predovšetkým paradoxívne prítomnú smrť – cez anonymitu, pohyb v prázdnote, pokúšanie hranice vlastnej telesnosti a fikcie nebytia v mestskom i prírodnom prostredí. Ústredným motívom, modelom, ikonou je autorovo vlastné telo, vlastná imanentná autopoetika (aj autoerotika) v cykle Ástarsaga, 2006-2008, kde si apropriuje aj prvoplánovú simuláciu porna. Na výstave predstaví nové fotografie z cyklu Ignu, 2007-2009, video Zartheit, 2009, kde pracuje vecným dokumentárnym štýlom. Podstupuje reálny akt, kde sa zmocňuje bez tragického pátosu hranice možného nebytia. Existencializmus a odcudzenie voči bytiu podáva v poetizujúcom ambivalentne zvláštnom sebaperformatívnom akte, ktorý pôsobí ako nežný, vrúcny a extrémne vypjatý vzťah k bytiu, čo potvrdzujú aj novšie komorné zátišia z cyklu Finding Emily 2009.

Alena Vrbanová, kurátorka výstavy